

PATVIRTINTA

Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2019 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. A1-776

(Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2022 m. rugsėjo 15 d. įsakymo Nr. A1-491 redakcija)

PRIVALOMOSIOS APDOROJIMO AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTAIS ĮRANGOS TECHNINĖS APŽIŪROS ĮMONIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonių veiklos priežiūros tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonių (toliau – įmonė) veiklos patikrinimų planavimo, atlikimo, įforminimo tvarką.

2. Aprašu privalo vadovautis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) Agrochemijos skyriaus (toliau – AS) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, regioninių skyrių ir pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių) specialistai, kuriems pavesta atlikti įmonių veiklos patikrinimus.

3. Aprašas parengtas atsižvelgiant į:

3.1. Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymą;

3.2. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą;

3.3. Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 „Dėl Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros taisyklių patvirtinimo“ (toliau – TA taisyklės);

3.4. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2018 m. spalio 17 d. įsakymą Nr. A1-592 „Dėl Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonių vertinimo komisijos sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. A1-592);

3.5. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atliekamos ūkio subjektų veiklos priežiūros taisyklės, patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. A1-218 „Dėl Valstybinės augalininkystės

tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos atliekamos ūkio subjektų veiklos priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ūkio subjektų veiklos priežiūros taisyklės);

3.6. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2020 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. A1-312 „Dėl Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonių veiklos rizikos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įmonių veiklos rizikos vertinimo tvarkos aprašas).

4. Šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS PATIKRINIMŲ ORGANIZAVIMAS

5. Įmonių planinius ir neplaninius patikrinimus organizuoja ir atlieka AS specialistai. Esant poreikiui, kad patikrinime kartu su Agrochemijos skyriaus specialistais dalyvautų regioninių skyrių ir (ar) pasienio kontrolės punktų fitosanitarijos postų (skyrių) specialistai (toliau – specialistai), AS vedėjas ar jį pavaduojantis asmuo tarnybos direktoriui per Dokumentų valdymo sistemą (toliau – DVS) pateikia tarnybinį pranešimą.

6. Planiniai įmonių veiklos patikrinimai organizuojami ir atliekami tarnybos direktorius patvirtintame metiniame Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įrangos techninės apžiūros įmonių patikrinimų plane (toliau – patikrinimų planas) nustatytu laikotarpiu.

7. Patikrinimų planas rengiamas ir sudaromas Įmonių veiklos rizikos vertinimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

8. Patikrinimų planas gali būti keičiamas tik išimtiniais atvejais. AS vedėjas ar jį pavaduojantis asmuo tarnybos direktoriui per DVS pateikia tarnybinį pranešimą, kuriame nurodo patikrinimų plano keitimo poreikį, keitimo priežastis bei pateikia pasiūlymus dėl patikrinimų plano pakeitimo.

9. Įmonės veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas:

9.1. gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto rašytinį motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti įmonės veiklos patikrinimą ar kitos valstybės kompetentingos institucijos prašymą;

9.2. gavus anoniminių skundą dėl konkrečios įmonės veiksmų ar neveikimo, kai įvertinus turimą informaciją kyla įtarimų, kad įmonės veikla gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms;

9.3. įvertinus turimą informaciją ir kilus įtarimų dėl įmonės vykdomos veiklos, kuri gali kelti

grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms;

9.4. siekiant užtikrinti, kad buvo pašalinti įmonės veiklos ankstesnio patikrinimo metu nustatyti teisės aktų pažeidimai ir įgyvendinti priimti sprendimai;

9.5. jeigu neplaninio patikrinimo atlikimo pagrindą nustato kitas įmonės veiklos priežiūrą reglamentuojantis įstatymas.

III SKYRIUS PATIKRINIMŲ ATLIKIMAS

10. Įmonės veiklos patikrinimą specialistai atlieka vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Ūkio subjektų veiklos priežiūros taisyklėmis ir šiuo aprašu.

11. AS specialistai, prieš pradėdami įmonės veiklos planinį patikrinimą, ne mažiau kaip prieš 10 darbo dienų privalo raštu arba elektroniniu būdu informuoti įmonę apie numatomą patikrinimą, nurodydami tikrinimo pagrindą, datą bei preliminarų dokumentų, kuriuos įmonė turi pateikti priežiūrą atliekančiam specialistui, sąrašą.

12. Tarnybai gavus pranešimą iš kitų kontrolės teisę turinčių institucijų ar kitą informaciją dėl galimų pažeidimų, AS specialistai per 3 darbo dienas organizuoja neplaninį įmonės patikrinimą prieš tai jos neįspėję.

13. Prieš patikrinimą AS specialistai rengia pavedimo atlikti priežiūros veiksmus (toliau – pavedimas), kurio formos pavyzdys patvirtintas Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2011 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. A1-164 „Dėl Pavedimo atlikti priežiūros veiksmus formos pavyzdžio patvirtinimo“, projektą ir Valstybinės augalininkystės tarnybos informacinėje sistemoje (toliau – VATIS) teikia pasirašyti AS vedėjui (jeigu patikrinimą atliks AS specialistai) arba tarnybos direktoriui (jeigu patikrinimą atliks AS ir kitų skyrių specialistai). Tarnybos direktoriui ar AS vedėjui nesant, pavedimą pasirašo juos pavaduojantys asmenys, nurodyti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos darbuotojų pavadavimo lentelėje, patvirtintoje Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 1T-724 „Dėl darbuotojų pavadavimo lentelės patvirtinimo“.

14. Patikrinimai atliekami dalyvaujant įmonės vadovui arba jo paskirtam atstovui (toliau – įmonės atstovas), kuris turi turėti atstovavimą patvirtinantį dokumentą (pareigybės aprašymas, sutartis, įsakymas ir pan.).

15. Atvykus į įmonės vykdomos veiklos vietą, specialistai parodo įmonės atstovui valstybės tarnautojo pažymėjimą, supažindina su pavedimu (per neplaninį patikrinimą pavedimo kopija paliekama įmonei) bei pasirašo tikrinamos įmonės valstybinių institucijų atliekamų patikrinimų žurnale (jei toks yra).

16. Jeigu prieš pradėdant patikrinimą paaiškėja, kad:

16.1. pasikeitęs įmonės pavadinimas ar teisinė forma, vykdomos veiklos adresas, ir tarnyba apie tai nebuvo informuota – patikrinimas gali būti atliekamas, jeigu pateikiami šiuos faktus įrodantys dokumentai (jų kopijos pridedamos prie patikrinimo dokumentų);

16.2. vykdomos veiklos vietoje nėra įmonės atstovo, patikrinimas neatliekamas ir ne vėliau kaip kitą dieną VATIS AS specialistas išdėsto neatlikto patikrinimo aplinkybes tarnybiniame pranešime. Patikrinimas planuojamas kitu laiku.

17. Atliekant įmonės patikrinimą, VATIS surašomas patikrinimo aktas ir jo priedas „Ūkio subjekto, atliekančio apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos privalomąją techninę apžiūrą, veiklos vertinimo kontrolinis klausimynas“ (toliau – klausimynas), kurių formos patvirtintos Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. A1-166 „Dėl dokumentų, naudojamų atliekant ūkio subjektų veiklos patikrinimus, formų patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. A1-166).

18. Patikrinimo pradžia laikoma, kai specialistas (-i) atvyksta į patikrinimo vietą (prisistato įmonėje ir atlieka šio aprašo 15 punkte numatytus veiksmus), patikrinimo pabaiga – kai patikrinimo aktas ir klausimynas yra užpildytas ir pasirašytas.

19. Klausimyne teisės aktų reikalavimai nurodyti teiginiais. Pildant klausimyną į klausimyno teiginius atsakoma teigiamai („Taip“), kai ūkio subjekto vykdoma veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, neigiamai („Ne“), kai veikla vykdoma pažeidžiant teisės aktų reikalavimus, „Neaktualu“ žymima tada, kai reikalavimas vykdomai veiklai netaikomas arba tam tikra veiklos dalis patikrinimo metu nevykdoma, skiltyje „Pastabos“ įrašoma reikalinga papildoma informacija.

20. Kai įmonė apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos (toliau – apdorojimo įranga) techninei apžiūrai naudoja patalpą ir (ar) aikštelę, patikrinimo metu vertinama patalpa ir (ar) aikštelė, kurioje atliekama apdorojimo įrangos techninė apžiūra, vadovaujantis TA taisyklių 4 priede nustatytais reikalavimais.

21. Atliekant įmonės patikrinimą ir kilus įtarimui dėl įrangos su kuria atliekama apdorojimo įrangos techninė apžiūra (toliau – techninė apžiūra), žurnaluose ir (ar) VATIS padarytų įrašų ir (ar) rastų

neatitikimų, atsitiktine tvarka gali būti pasirenkamas ne mažiau kaip vienas paslaugos gavėjas, pas kurį nuvykus į vietą patikrinama apdorojimo įranga, kuriai buvo atlikta techninė apžiūra. Tokiu atveju paaimama arba padaroma kopija įmonės darbuotojo užpildytos apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros suvestinės (toliau – techninės apžiūros suvestinė), kurios forma pateikta TA taisyklių 3 priede, tam, kad būtų galima įsitikinti, ar tinkamai atlikta apdorojimo įrangos techninė apžiūra ir įrašai techninės apžiūros suvestinėje atitinka realius apdorojimo įrangos duomenis ir (ar) jos būklę.

Pastaba. Jei planinio ir (ar) neplaninio patikrinimo metu nuvykus į įmonę, įmonės atstovo nerandama, o susiekus išsiaiškinama kad įmonės atstovas pas paslaugos gavėją atlieka apdorojimo įrangos patikrą, AS specialistas gali vykti į vietą stebėti, kaip įmonės atstovas atlieka apdorojimo įrangos patikrą pas paslaugos gavėją.

22. Pas paslaugos gavėją vykstama tą pačią darbo dieną po atlikto įmonės patikrinimo (pagal galimybes prieš tai susisiekus su juo telefonu) arba kitą darbo dieną, jei su paslaugos gavėju nepavyko susisiekti ir / ar neradus jo nurodytu adresu ar kai jo gyvenamoji vieta yra kitoje savivaldybėje. Paprastai vykstama kartu su įmonės atstovu, jam atsisakius, patikrinimas atliekamas be jo.

23. Atvykus pas paslaugos gavėją pildomas klausimyno priedas „Paslaugos gavėjo apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos kontrolinės apžiūros rezultatų suvestinė“ (toliau – rezultatų suvestinė) pagal paslaugos gavėjo pateiktus duomenis ir vizualiai įvertinant apdorojimo įrangą, kuriai buvo atlikta techninė apžiūra (rezultatų suvestinė pildoma ir šio aprašo 21 punkte pastaboje numatytu atveju). Po atlikto patikrinimo rezultatų suvestinę pasirašo patikrinimą atlikęs AS specialistas bei apdorojimo įrangos savininkas ar jo atstovas ir įmonės atstovas. Rezultatų suvestinė pildoma 3 egz. (1 egz. paliekamas paslaugos gavėjui, kitas egz. lieka AS specialistui (-ams), trečiasis egz. – įmonei). Atlikus patikrinimą pas paslaugos gavėją rezultatų suvestinės duomenys sulyginami su įrašais techninės apžiūros suvestinėje.

24. Tais atvejais, kai patikrinimas atliekamas pas paslaugos gavėją, patikrinimo aktas bei klausimynas baigiami pildyti įmonėje. Jeigu kartu į patikrinimą pas paslaugos gavėją nevyksta įmonės atstovas, patikrinimą atliekantys specialistai įmonės atstovui rezultatų suvestinę įteikia kartu su patikrinimo aktu ir klausimynu.

25. Kai, atlikus patikrinimą pas paslaugos gavėją, nustatomi neatitikimai tarp rezultatų suvestinės ir techninės apžiūros suvestinės, klausimyno skiltyje „Išvados“ pažymima „neatitinka teisės aktų reikalavimų“, o skiltyje „Nurodymai“ pažymima, kad tarnybos suteikta teisė apdorojimo įrangą registruoti ir atlikti jos technines apžiūras laikinai sustabdoma, bei nurodomas terminas rastiems

neatitikimams ištaisyti ir (ar), jeigu reikia, naujai atlikti patikrintos apdorojimo įrangos techninę apžiūrą. Įmonei atliekant pakartotinę apdorojimo įrangos techninę apžiūrą turi dalyvauti ir AS specialistas (-i)).

26. Kai, atlikus patikrinimą pas paslaugos gavėją arba gavus tiesioginių įrodymų (raštu, el. priemonėmis) iš paslaugos gavėjo paaiškėja, kad Apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos pažymėjimas, kurio forma pateikta TA taisyklių 1 priede, išduotas apdorojimo įrangos vizualiai neapžiūrėjus ir neatlikus techninės apžiūros su įranga ir prietaisais nurodytais TA taisyklių 4 priedo 3 punkte, klausimyno skiltyje „Išvados“ pažymima „neatitinka teisės aktų reikalavimų“, o skiltyje „Nurodymai“ pažymima, kad tarnybos suteikta teisė apdorojimo įrangą registruoti ir atlikti jos technines apžiūras laikinai sustabdoma.

27. Patikrinimo metu įmonėje rastos nežymios neatitiktys, kurių nėra galimybės ištaisyti iškart, surašomos klausimyno skiltyje „Papildoma informacija“, o skiltyje „Nurodymai“ nurodomas neatitikties ištaisymo terminas. Apie neatitikties ištaisymą įmonė praneša AS el. paštu, pateikdama neatitikties ištaisymo įrodymus.

28. Jei įmonė per nurodytą terminą nepateikia neatitikties ištaisymo įrodymų, organizuojamas neplaninis pakartotinis patikrinimas pagal šio aprašo 13–19 punktuose nurodytą tvarką.

29. Kai atliekamas neplaninis pakartotinis patikrinimas, su patikrinimo aktu pildoma neplaninio pakartotinio (grįžtamojo) patikrinimo išvada, kurios forma patvirtinta 2013 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. A1-166.

30. Jei įmonė patikrinimo metu nustatytos neatitikties (-ių) neištaiso per nustatytą laikotarpį ir (ar) neplaninio pakartotinio patikrinimo metu nustatomi neatitikimai (šio aprašo 25 ir 26 punktuose nustatyti atvejais), AS organizuoja apdorojimo įrangos techninės apžiūros įmonių vertinimo komisijos, sudarytos įsakymu Nr. A1-592, (toliau – komisija) posėdį dėl įmonės vykdomos veiklos neatitikimų ištaisymo nevykdymo. Komisijos darbo organizavimo tvarka nustatyta Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonių vertinimo komisijos darbo reglamente, patvirtintame įsakymu Nr. A1-592.

31. Po posėdžio, paprastai per 10 darbo dienų, komisija vyksta į įmonę atlikti patikrinimo dėl patikrinimo metu rastų ir nepašalintų neatitikimų. Tikrinimo rezultatai nurodomi Pakartotinio privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonės tikrinimo ataskaitoje, kurios forma patvirtinta Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2018 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. A1-571 „Dėl Privalomosios apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros įmonės tikrinimo ataskaitos formos patvirtinimo“. Nustačius

esminių teisės aktų reikalavimų pažeidimų (techninei apžiūrai naudojami prietaisai neturi metrologinės patikros dokumentų, paaiškėja, kad apdorojimo įrangai techninę apžiūrą reikia atlikti iš naujo arba kad apdorojimo įrangą neatitinka TA taisyklių 2 priede nurodytų techninių reikalavimų), komisija teikia tarnybos vadovui siūlymą įspėti įmonę dėl teisės apdorojimo įrangą registruoti ir atlikti jų techninę apžiūrą panaikinimo, nustatant 30 kalendorinių dienų terminą trūkumams ištaisyti. AS specialistas, remdamasis komisijos siūlymu, rengia tarnybos direktoriaus įsakymo dėl įmonės įspėjimo apie teisės apdorojimo įrangą registruoti ir atlikti jų techninę apžiūrą panaikinimą projektą ir per 3 darbo dienas nuo įsakymo pasirašymo dienos raštu praneša įmonei apie priimtą sprendimą.

32. Įmonei neištaisius trūkumų per nustatytą laikotarpį, AS specialistas rengia tarnybos direktoriaus įsakymo dėl įmonės teisės apdorojimo įrangą registruoti ir atlikti jų techninę apžiūrą panaikinimo projektą ir per 3 darbo dienas nuo įsakymo pasirašymo dienos raštu praneša įmonei apie priimtą sprendimą.

33. Įmonės veiklos patikrinimų metu surinktus duomenis AS kaupia, sistemina ir analizuoja bei naudoja įmonės vykdomos veiklos rizikingumui vertinti ir būsimiems patikrinimams planuoti.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Pasikeitus apraše nurodytų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, vadovaujamosi galiojančių teisės aktų nuostatomis.

35. Patikrinimus atliekantys specialistai saugo valstybės, komercinės paslaptis ir kitą konfidencialią informaciją, kurią sužino atlikdami šiame apraše nurodytus veiksmus ir patikrinimus bei kitas funkcijas, ir už jų atskleidimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
